

Yenjö yenë yaan de raan niop?

Yaan raan niop aci tekic arak diäk. Yeen:

- e rot looi bi raan rielde nyuöth raan dët në kaamdenic në dhöl cie piath
- aa loi rot emæen ku ye rot dhuök thïn, ku
- e rot looi të cïeëj lëu bi kòc luöi kërac ke thïn.

Yaan raan niop alëu bi tuöl eya në dhöl de onlaany. Yen aye cöl cyberbullying (thaibabuliyin), men ye luui në dhöl teknojji cit men de intanet (internet) ka në ka ke telepuun yeke luui benë raan dët ya yonj në keek. Alëu benë tooc wël lëët raan ku në dhöl de yimeel, yenë jam rac tuwoc thïn ku tëëu de wël cie piath në cuwraai ke kòc kòk kòu.

Yaan raan niop ebën acie ye gam etai tai në thukuul ke NSW yiic. Aci thukuul lueel men bi kek ya luui ke mëdhiëth ke mïth, dupiöoc ku mïth ke thukul bikë yaan raan niop cie ye cök loi rot ku bikë dac bën thïn ku bikë luui në piöu ebën të cen tuöl.

Yenjö lëu ba looi na të cenë menhdu yonj?

Piënjë ke yïn ci rot päl piny ku det lucl de kë ci tuöl yic ebën

Menhdu abi nyic men ke kë lueel ya piñ. Të yen rot tak thïn aye theek ku kä diir een aa bi keek dhiil në tïj apiath. Ye menhdu wæci piöu bi ya jam në kë ci tuöl. Lëkë menhdu men pieth gueel yaanj të cen tuöl.

Të cïn kä diir een piñ, ke thiëc ba kä juëc kòk yök na wïc keek: yenjä, yenjö, ye ténou, ye nen.

Lëkkë menhdu men ke cie yeen yen ci wuöc

Mïth aa lëu bikë röth ya gök ku ye kån alëu bi keek cök yök röth ke kek tak ke kek cie piöth mit. Luel kä bi keek cök ril piöth cit men ba lueel wu, 'Në yic ye kån atö ke ye kërilic bi thany', ka 'Yæn mit piöu në wët cïn ye kån lëk yæn. Yïn bi rot dhiil yök ke cïn këraac bi tuöl enonj yïin në thukulic'.

Thiëc menhdu yenjö wïc bi looi- ku yenjö wïc ba looi

Apiath ba menhdu kuony bi kä dhal een tïerj dhöl ben keek luoi thïn yetök në wët bi yeen kuony bi rot yök ke nönj riel lëu en kë looi në yenhde yetök.

Na tö menhdu ke cie nönj këreec bi yeen yök ku ye rot yök ke nyic kë looi, ke yeen alëu bi ke dhöl ke luoi kä them në luoi:

- Bi nhom määär në wët yaan.
- Bi dhuk ku jël.
- Bi tö ke cïn kë tek ka bi rot looi ke cit ke cië diær.
- Bi lueel ye "Acie yeen" ka bi lueel ye "Jol kòc!" në yepiöu ebën.

Na yaan tul në thukulic, kääcë wek ke menhdu bi lëk dupiöoc. Na wïc menhdu bi jam wek ke raan dët ku cie thukul ka të ye yïn ye tak ke kuony dët peei abi luui, ke alëu ba lëk een bi lo webthait Kids Helpline (Dhöl Kuony Mïth). Yeen alëu eya ba telepuun läu tö në 1800 55 1800 yup.

Ye nen yen ban jam wuök ke thukul?

Menhdu alëu bi tö ke cie wïc ba jam wek ke kòc luui në thukulic. Jam ye wëtë yic ku lëkkë yeen men ke wïc thukul bi nyic ku tö ke bi kony.

Na wïc een, juir ba mat wenë dupiöny e menhdu. Yïn lëu ba thiëc eya ba jam wenë bäny e thukul.

Jam wek ke thukul të cïn gäau na nönj kë diir yïin në wët kä ke tän menhdu të cïn këreec bi yeen yök thïn.

Kuony yenë mëdhiëth ku kòc tïj mïth ku kòc niop

Kids Helpline (Dhöl Kuony Mïth) eya anonj laany e jam mëdhiëth kenë kòc ci keek piöoc ye luui lon kuony, wël ke lëk ku jïëëm (kanthelin) të mëdhiëth ke mïth tö runken gòc në 0- agut ci run ke 18. Alëu ba keek cööl gòc në thaa 9 miäkuur agut ci thaa 9 waköu në Kööl e Tök agut ci Kööl e Dhiëc ku thaa 4 thëëi agut ci thaa 9 waköu në wiken (Kööl e Dhetem ku Kööl e Nhialic) në telepuun 1300 1300 52.

Lon wëër e thok në telepuun

Na wïc ba jam wek ke thukul oa Parent Line NSW ku wïc bi yïin kuony wëër Thonj e Lïnjliith cöl raan e wëër thok në dhöl telepuun tö të 131 450, lëkë yeen thonj yen wïc ku thiëc raan lui të telepuun bi cööt. Raan luui në telepuun abi raan ye thok waar bëi në laanyic bi yïin kuony në jam bin jam. Acin wëu bi keek thiëc yïin.